

HUSITA

Časopis Pražské diecéze ČČSH

číslo 1/2017 | ročník XV | únor 2017

Husita

vychází 6x ročně

Vydává

Pražská diecéze Církve československé husitské
ve spolupráci s Husitským centrem, o. p. s.,
ISSN 1214-4630
Tisk: Dobel, Lanškroun

Kontaktní adresa

Časopis Husita, Pražská diecéze ČČSH,
V Tišíně 3, 160 00 Praha 6
tel.: +420 234 760 058, e-mail: husita@ccshpraha.cz
web: www.ccshpraha.cz/casopis-husita

Pověřená redaktorka a jazyková korektura

Renata Velišková

Grafické zpracování

Mgr. Simona Ullspergerová

Příspěvky do časopisu

Deadline pro zasílání příspěvků je vždy do 25. každého lichého měsíce. Jedině tak může být zajištěno včasné vydání časopisu a jeho distribuce čtenářům. Děkujeme za pochopení,
R. Velišková, pověřená redaktorka

Spolupracovníci

ThDr. M. Balabán, Mgr. P. Benda, J. Boček,
R. Bolechová, V. Brtnický, V. Červenka (9 let),
Mgr. V. Dezortová, V. P. Drdová, Mgr. Z. Havelková,
RNDr. M. Hlasivcová, Ing. M. Knězková, PhDr. B.
Kobrlé, DiS., PhDr. J. Kobrlíková, Mgr. K. M. Lukasová,
Mgr. K. Machová, PhDr. O. Nytrová, K. Salmonová,
V. Stibor, Ing. V. Strachota

Distribuci a objednávky zajišťuje

ses. Miloslava Krejzarová,
tel.: +420 234 760 058, mobil: +420 777 759 654
Faktury a potvrzení přijetí plateb zajišťuje
ses. Eva Mlezivová, tel.: +420 234 760 058
mobil: +420 737 212 687

Prodejní místa

Prodejna Blahoslav, Wuchterlova 5, Praha 6
Pražská diecéze ČČSH, V Tišíně 3, Praha
Husův institut teologických studií,
Roháčova 66, Praha 3

OBSAH

4–6

Nízkoprahový
klub Husita

7–9

Oslava církve
„v malém“

10

Tři básně ze
sbírky Olgy
Nytrové Byt přitelem
ticha

11

Smrt královny
Jak zemřela královna
Johana?

12–14

Východní
Slovinsko

15

Vašíkovy tematické
obrázky

16

Interpretace
poezie má svoji váhu

17–19

Andílek Lojzík
a čertice Františka

20

Básně Milana
Balabána

21–22

Francie očima
čtyř básníků

23

Den poezie
Bez dialogu
jsem jen sám se
sebou upadlý v
trudný monolog

24

Básně pro Olgu

25

Poezie nás obohacuje

26–27

Pismo rongo-
rongo z Velikonočního
ostrova

28

Setkávání Pražského
klubu spisovatelů v
Karlíně

29–32

Kultura

33

40. literární pořad
Slova mají křídla

34–35

Ekumenické
bohoslužby

Veselé Vánoce 2016
v divadle PONEC

4

Oslava církve „v malém“

7

Relaxační pohádky

17

Ekumenické bohoslužby

34

Setkávání

Je mnoho druhů setkávání: pracovní, s kamarády, přáteli, spolužáky, s rodinou a mnohá další. Setkávání představuje studium, vzdělávání obecně, s hudbou, kulturou, setkávání prožíváme na cestách i ve svém prostředí, kde trávíme velkou část svého života. Některá jsou příjemná, jiná méně, jsou i setkání dobrovolná nebo nutná, žádoucí, zkrátka mají mnoho podob.

Jedno z nejpříjemnějších setkání jsem zažila nedávno. Odehrávalo se v Železně Rudě na Šumavě, uprostřed zasněžených krásných horských scenerií se stromy obspanými těžkou bílou pokrývkou a střechami domů, z nichž visely mnohde až 4metrové rampouchy, tvořící jakoby skleněné stěny. Zde jsme měli pod hlavičkou Husova institutu teologických studií setkání se studenty a pedagogy v rámci zimního studentského kurzu. Nejhezčí chvíle pobytu (kromě mého milovaného lyžování), jsem zažívala při ranním a večerním ztišení, které jsme vždy zahájili zpěvem, četli jsme ze Žaltáře a z Bible a následně jsme diskutovali na dané téma dne. Někdy poklidně, jindy vášnivě debaty nás přes různorodost názorů spojovaly vždy v tom, že jsme chtěli být spolu, vyměňovat si názory a navzájem se jimi obohacovat. V rámci celé akce jsem poznala jedno zvláštní setkání. Studentka, mj. báječná osoba, nesmírně aktivní, obětavá a vlídná, která se primárně vždy stará o blaho bližních, a potom teprve o to svoje, se po 30letech rozhodla opět vstoupit na prkna – ne na ta, která znamenají svět, ale na ta sněžná. Po těžkém úrazu, který právě na nich před zmíněnými 30lety utrpěla, se bála lyžovat a myslila si, že na ně už nikdy nevstoupí. Překonala však samu sebe, strach a obavy, rázně si objednala instruktora a opět se obula do lyžáků a zapnula do lyží. Setkala se tak po dlouhé době s tím, co si myslela, že už nikdy neprožije – jízdu po sněhém pokrytém svahu – a šlo jí to skvěle. Držela jsem jí palce, modlila se v duchu, aby jí od tohoto „setkání po letech“ nic neodradilo, a hlavně, aby se jí tento sport opět zalíbil a mohla si tak užívat tuto zimní radovánku :-).

Setkávejme se – navzájem, s neznámými zážitky, neznámými lidmi, se vším, co nám život nabízí, neboť všechna tato setkávání jsou vlastně střípky životní mozaiky, kterou si sami skládáme. Také u setkávání platí, že být není plně pozitivní, je rozhodně přínosná a obohacující.

Renata Velišková
pověřená redaktorka

Nábožný arabský muslim nastúpil do čierneho taxíka v Londýne.
Úsečne požiadal taxikára, aby vypol rádio, pretože to prikazuje učenie
Jeho náboženstva. Že on nesmie počúvať hudbu, pretože v prorokovom Čase
nebola žiadna hudba, obzvlášť nie západná, ktorá je hudbou nevercov.
Taxikár zdvorilo vypol rádio, zastavil taxík a otvoril dvere.
Arabský muslim sa ho opýtal: Čo sa deje?
Taxikár odpovedal: V čase proroka neboli žiadne taxíky, tak vystúpte
a počkajte si na ľavu!

Bachtaří Karačoňa – Veselé Vánoce 2016 v divadle PONEC

Krátce před Vánoci proběhla v divadle PONEC výjimečná akce Bachtaří Karačoňa – Veselé Vánoce 2016, která vznikla díky spolupráci Nizkoprahového klubu Husita se základní školou Cimburkova a divadlem PONEC. Nizkoprahový klub Husita pracuje převážně s romskými dětmi a mládeží na Praze 3. Posláním organizace je pomáhat dětem a mladým lidem překlenout obtížné životní situace a podporovat je v aktivním trávení volného času.

Na vystoupení dětí se přišlo podívat mnoho žižkovských romských rodin a také sympatizantů a přátel NPK Husita. Lektorka tanečních kroužků Eva Džobáková představila soubory Gitanne a Amaro Suno, které vystoupily se širokou paletou tanečních stylů od flamenca, tradičního romského tanec, až po hip hop. Stojí za zmínku, že taneční soubor Gitanne má za sebou již řadu úspěchů a veřejných vystoupení: první místo v soutěži Zlatý hlas, vystoupení na fes-

tivalu Khamoro apod. Na úrovni tance bylo znát, že je za nimi kus práce.

Kromě tanečníků diváci shlédli také vystoupení mladých muzikantů Ambrože Cíny a Dana Gadžora, kteří doprovázeli mladého zpěváka Nicholase Olacha. Kromě tance a hudby přišla na pořad také literární tvorba dětí NPK Husita: ředitelka Lucie Hašková a vedoucí Nizkoprahového klubu Husita Táňa Jírová, které večerem provázely, na pódium

přizvaly Alexandru Bihariovou, aby ji ocenily za úspěch v literární soutěži v romském jazyce Romano Suno.

Program večera dále zpestřili svými vystoupeními také profesionální umělci: zpěvačka Pavlína Matiová, tanečnice Mia, soubor Om Dance Academy a raperská skupina UGC, kterým patří

velký dík za podporu projektu. A na konec je třeba vyzdvihnout ředitelku divadla PONEC paní Yvonu Kreuzmannovou, která dává k dispozici prostory divadla zcela zdarma a projekt již druhým rokem aktivně podporuje: „**To, co mě baví je, že se pracuje s mládeží a dětmi, které jsou třeba ze sociálně slabých skupin, ale přitom jsou nadšené, že mohou dělat něco v umění. Divadlo PONEC je žižkovské divadlo a je velmi důležité, aby pracovalo s místními národnostními menšinami, především s Romy, vytvářelo romským umělcům prostor a pomáhalo jim malinko pochopit, jak se přesunout od amatérského umění k profesionálnímu.**“

Díky této otevřenosti byl realizován v předvánočním čase projekt, který kromě romské kultury a spolupráce organizací, podporuje aktivní sousedství a komunitní život na pražském Žižkově. Díky za to.

Večer nafotil fotograf Vojtěch Brtnický, zde vidíte atmosféru večera zachycenou jeho uměleckou rukou.

Renata Bolechová

Oslava církve „v malém“

Bratr farář Oldřich Mach čte zvěst o mudrcích z východu

„Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné...“ Žalm 136, 1 nn

Venku je sníh, mráz a led, ale v srdcích těch, kteří přišli, se rozlévá teplo vděčnosti a radost z daru největšího – narození Pána Ježíše Krista.

Zatímco naše církve se „ve velkém“ sešla v Praze, aby slavila 97. výročí od svého založení, s Boží pomocí jsme uspořádali v Náboženské obci Církve československé husitské v Kolíně oslavu „v malém“ – Vánoční dětskou slavnost.

V neděli 8. ledna 2017 jsme se při bohoslužbách přenesli do dávných časů a společně s mudrci od východu se šli poklonit právě narozenému Králi králů – Ježíši. Nejprve v duchu ve svých myšlenkách, a když varhany dohrály závěrečnou píseň „Narodil se Kristus Pán“, stanuli jsme všichni společně

u našich betlémů. – V první řadě u originálního, dřevěného, od lidového tvůrce pana Františka Hájka z Velkého Oseku, a pak následovalo zastavení u obrázkového, barevného, umístěného na protější straně Husova sboru.

Bratr farář nám vysvětlil jejich význam a vyprávěl o jednotlivých postavičkách, které jsme viděli před sebou. Sestra farářka vzpomněla výročí naší církve, které právě připadlo na nedělní sváteční den.

A pak se všichni pozvaní odebrali na farní úřad k bohatě prostřenému stolu a očekávali, zda ještě „zazvoní Ježíšek“ a zvláště těm malým nadělí něco pro radost.

Do zajímavého společného sdílení a vzájemného hlubšího poznávání u čaje

Děti i dospělí sledují vyprávění u betlému od lidového tvůrce pana Františka Hájka z Velkého Oseku

a kávy se skutečně ozvalo očekávané ci-li-link... Za dveřmi se na nás smály veselé, barevně proužkované dárkové tašky s nápisem „Pro Tebe“. Ihned nastalo vzrušené předávání a rozbalování, viděli jsme udivené úsměvy a slyšeli mnoho veselého štěbetání. Byli obdarováni jak ti nejmenší, tak i dříve

Betlémské jezulátko s rodiči v pojetí pana Františka Hájka

narození. Od ovoce a různých dobrot a sladkostí, přes voňavé a užitečné dárky pro tělo, až po duchovní celoroční stravu ve formě velkých nástěnných kalendářů, denního čtení Písma, záložek a dárků z Brněnské tiskové misie. Zatímco dobroty se snědí a zůstane na ně pouhá vzpomínka či pěkná fotografie, tištěné dárky zůstávají pro vnitřní posílení a načerpání nové energie,

Zastavení u lidového betlému

Skupina účastníků před stolem Páně

kterou ve svém životě potřebujeme neustále doplňovat.

Pán Bůh zaplat' za společně prožité chvíle, které nás povedou do příštích dnů celého nového roku 2017!

V neposlední řadě ze srdce děkujeme za finanční podporu od Města Kolín,

Pan místostarosta PhDr. Tomáš Růžička, MPA svým laskavým darem 3 000 Kč přispěl na dárky pro děti. A tak i on pomohl rozzářit jejich oči a konečně i srdce dospělých naplnit pocitem radosti, štěstí a spokojenosti.

Mgr. Krasava Machová

Posezení u prostřeného stolu

Pravé spolehnutí

Spoléhat jen sama na sebe
pak nemá život smysl
Spoléhám na zdroj lásky
na Dárce
který mi vdechuje Ducha
a vede mé osamělé kroky
k branám souznění

Ve vlídných pokojích

Vůně máty
kytice levandule
zdá se že bylinky vlídné babičky
se probouzejí ve vůni vzpomínky

Znovu je balkon plný řeřichy
petúnie a begonie svítí na zídce
vyprávějí tajnosnubně o barvách léta

Všechno bylo v harmonii
vlídná slova
hravá mysl

Ostruhy zralosti
kontury svobody
se lépe získávají
ve vlídných pokojích domova

Jób na dně noci

Jób
trest moudrosti
ztratil vše
pověst filosofa
děti rodinu
jeho hnisající rány
lízali psi

Procházel nocí
dlouho bez vyhlídky ke světlu
svého Boha se však nevzdal
odhodil vše
a skočil do žhavého jádra Boží lásky

SMRT KRÁLOVNY**Jak zemřela královna Johana?**

O silvestrovské noci roku 1486 zemřela česká královna Johana Bavorská (1356–31. 12. 1386), první choť krále Václava IV. (1361–1419). Náležela k rodu Wittelsbachů, byla dcerou bavorského vévody Albrechta I. a Markéty Břežské.

Její sňatek s Václavem byl obratným politickým tahem Václavova otce Karla IV. (O mnoho let později Johana, při pohřbu svého tchána, sehrála svou první velkou úlohu; podílela se, spolu s císařovnou Alžbětou (Eliškou) Pomořanskou, na obřadném obětování zlaté koruny.) Svatební smlouva byla uzavřena 13. června 1370, čtrnáctiletá Václavova nevěsta byla o pět let starší než její budoucí manžel. Dětský sňatek se uskutečnil ve Václavově rodném Norimberku 29. září 1370, a Johana se odebrala do Čech. Dne 17. listopadu téhož roku byla v Praze korunována svatováclavskou korunou a o šest let později, 6. července 1376 byla tato česká královna korunována, vzápětí po svém královském choti, též korunou Svaté říše římské. To už bylo Václavovi patnáct let a zahájil s dvacetiletou Johanou manželské soužití. Úlohu královské a císařské manželky se Johaně dařilo celkem úspěšně plnit, měla nejspíše klidnější povahu než Václav, na kterém se podepsala mimo jiné i příliš benevolentní výchova jeho vznešeného otce. Johanu a Václava patrně sblížila i společně prožitá léta dospívání na českém královském dvoře. S postupujícím časem se ale stále větším problémem stávala jejich bezdětnost. Král se raději než politickým záležitostem věnoval lovu a situaci zhoršovala i panovníkova záliba v alkoholu, který u něj často vyvolával záchvaty vzteku. Je možné, že právě Václavova záliba v lovu se stala jeho manželce osudnou. Královna Johana zemřela v poslední noci roku 1386 ve třetí hodinu noční na hradě Karl-

štejn. Příčinou smrti mělo být pokousání královým psem, který se na ni vrhl, když se v noci probudila a šmátrala pod lůžkem po noční váze. Pes, který spal v ložnici u krále, se snad polekal prudkého pohybu a prokousl jí hrdlo, takže vykrvácela. Podle cenného svědectví Edmunda de Dynter, který krále osobně znal, choval prý Václav zcela mimořádnou lásku ke svým loveckým psům a toho největšího přechovával ve své ložnici. Podle jiné zprávy prý královnu pokousal velký pes, který dostal vzteklinu, a královna podlehla utrpeným zraněním. Jako další možné místo královnina skonu se uvádí Praha. Existují i tvrzení, že královna zemřela hořem, nebo že si dokonce vzala sama život. Václav IV. vystrojil své manželce nádherný pohřeb, smuteční obřady trvaly několik dní a tělo královny bylo 12. ledna 1387 slavnostně uloženo do královské hrobky v chrámu sv. Víta na pražském hradě. Král se pohřebních slavností nezúčastnil, údajně z důvodu nesmírného žalu.

Od záhadné smrti této české královny uplynulo na přelomu loňského a letošního roku právě 530 let.

Johana Bavorská,
na bustě v triforiu
Svatováclavské katedrály

Východní Slovinsko

Největším městem ve východním Slovinsku je stotisícový Maribor. Leží na řece Drávě v blízkosti hranic s Rakouskem. Maribor je univerzitním městem a směle může konkurovat rakouskému Grazu (Štýrský Hradec). Univerzita byla založena v roce 1975 a má 18 tisíc studentů, kteří jsou ze Slovinska i ze zahraničí. Na základě mezinárodních projektů studují zde studenti nejen ze států Evropské unie včetně České republiky, ale také z Turecka, i ze zámoří. Ve dvoumilionovém Slovinsku jsou čtyři univerzity, a to v Lublani, Mariboru, Primorsku a Nové Gorici.

Řeka Dráva rozděluje město na dvě části, na jedné straně je krásná kopcovitá krajina, kde se pěstuje vinná réva. Ze středu města tam vede pěkná vycházková trasa přes městský park a vinice, na pahorek Kalvárie, kde býval mariborský strážní hrad. Dnes je tady malá kaple zasvěcená Panně Marii. O kousek dále je kopec, Pira-

mida, na kterém je postavený kostelík. Z Kalvárie je také krásný pohled na město i na masiv Pohorje za řekou Drávou. Pohorje se táhne 60 kilometrů na východ a jeho nejvyšší horou je Črni vrh 1573 m. Pokud se návštěvníci chtějí věnovat turistice, nebo v zimě lyžování, můžou se vydat z Mariboru městským autobusem číslo 6 do sedm kilometrů vzdálené vesnice Zgornje Radvanje, kde je dolní stanice lanovky. Cesta na vrchol hory lanovkou, který je ve výši 1040 m, trvá asi 15 minut. Zpáteční jízdenka stojí 10 EUR, ale pro důchodce pouze 6 EUR. Z vrcholu hory je krásný rozhled nejen na město, ale i na panorama, které tvoří kopce s kapličkami a kostelíky, mnohá údolí i rozsáhlé vinice.

Maribor má řadu historických památek a pamětihodností. Na náměstí

biskupa Slomškova se nachází katedrální kostel svatého Jana Křtitele, který stojí na základech původního kostela z 12. století. Biskup, básník a písmák Anton Martin Slomček (1800–1862) byl výraznou slovinskou osobností a v roce 1999 byl svatořečen. Zasloužil se o rozvoj slovinského školství, byl autorem řady náboženských písní a modlitebních knih. Jeho zásluhou byla přesunuta lavantská diecéze z rakouského St. Andraz do Mariboru a zřízena mariborská teologická fakulta. Blízko kostela je budova univerzity a Národního divadla. Nedaleko na Hradním náměstí zaujme hrad z 15. století, kde dnes sídlí městské muzeum. Přímo na náměstí je postavena hradní kaple, která je kopií kostela Santa Casa v Loretě.

Na východní straně náměstí nás překvapí masivní stavba františkánského kostela Panny Marie z červených pálených cihel. Na Hlavním náměstí stojí za prohlédnutí renezanční radnice z 16. století a zajímavý morový sloup. Toto sousoší od sochaře A. Strauba z roku 1681 je údajně jedno z nejhezčích ve střední Evropě. Mariborem protéká řeka Dráva, která byla do 60. let 19. století (kdy do města byla zavedena železnice) jedinou do-

pravní spojnici. Protože po řece projížděly stovky nákladních a osobních lodí a desítky vorů na cestě k Dunaji a do Černého moře, byl ve městě vybudován přístav zvaný Lent. Součástí starého přístavu byla vodárenská věž ze 16. století, kde je dnes vinotéka a příjemná kavárna. Nedaleko se nachází také soudní věž a opuštěný klášter minoritů, opravená synagoga a Židovská věž. Největší atrakcí Lentu je ale čtyři sta let stará sazenice vinné révy, která se pne po fasádě Domu staré révy. Její kmen má průměr asi 25 centimetrů a větve dosahují délky téměř 15 metrů. Réva stále rodí a každoročně se z hroznů vyrobí asi 35 litrů vína, které se bohužel degustuje jen při zvláštních příležitostech. Maribor je městem vína a patří

do vinařské oblasti Podravje, kde se především pěstuje červené víno Žametna Črna a Modrý Portugal a bílé víno Laški a Renski rizling, Chardonnay a Sauvignon. Ve městě jsou jedny z největších vinných sklepů v Evropě, které je možné také navštívit. V sklepních chodbách dlouhých 2,5 kilometrů je skladováno sedm milionů litrů vína.

Při procházkách po městě můžeme navštívit řadu cukráren, kaváren, ale i restauraci a hospod. Asi nejzají-

mavější je stylová patrová bosenská hospůdka Baščaršija v Poštovní ulici. Převážná většina zdejších návštěvníků jsou studenti a mladí lidé. Můžete si tady objednat výborná, typicky bosenská jídla jako je Sarajevské ražniči a čevabčiči, různé pokrmy z fazolí, klobás, sýra a zeleniny. Slovinci rádi a dobře jedí a ve městě ani v okolí není nouze o kvalitní stravu a ubytování za rozumné ceny.

Maribor není jen univerzitním městem, kde je řada historických a kulturních památek, ale je to i město festivalů, vína a příjemných a usměvavých lidí, kam se člověk rád vrací a mohl by tady žít i na trvalo.

Doprava z České republiky do Mariboru je nejlepší autem přes Mikulov, Vídeň a Graz, nebo je možné se vydat mnohem zajímavější cestou přes České Budějovice, Line a Graz. Nevýhodou druhé cesty je, že musíte v Rakousku, kromě dálniční známky, zaplatit ještě průjezd dvou tunelů 8 a 5 EUR. Je to z Prahy nejen kratší, ale cesta je mnohem zajímavější. Dálnice vede přes Alpy, kde krásný výhled nutí sjet na místní silnici a prožít nádherné zážitky při pohledu na úžasné hory a alpskou přírodu. Do Mariboru se pohodlně dostanete také vlakem i autobusem.

Jan Boček

Náš nový malý přispěvatel Vašík Červenka usoudil, že k lednu a začátku roku se hodí Kašpar, Melichar a Baltazar, zatímco k únoru masopust. Nakreslil proto tyto dva krásné tematické obrázky, ze kterých je patrný jeho zájem, nadšení a um:-)

Interpretace poezie má svoji váhu

Umění vyžaduje dvojí aktivitu. Jednu, která je vytváří, druhou, která autenticky vnímá. Nikdo z nás – důsledně vzato – nemusí tedy být bez podílu na tvorbě umění. Básník tvoří verše a hned za ním je čtenář, který dokáže napsanou poezii vnímat, chápat, vstupovat do jádra jejího sdělení, dívat se jejím prizmatem, přisvojit si nový úhel pohledu. Pochopení je také tvorba, jak tvrdí E. Frynta, a naprosto ne podružná. Druhotná je pouze v tom smyslu, že je jakoby zrcadlovým obrazem tvůrčího procesu, je to tvorba v obráceném směru.

Někteří filosofové říkají, že žijeme ve věku interpretace. Setkáváme se s množstvím uměleckých děl. Stávají se jimi však teprve tehdy a jenom v tom případě, že jsme schopni být chápavými partnery jejich tvůrců. Že dokážeme tvůrčí proces, jímž díla vznikla, odvinout proti směru zpět až k původní pohnutce. V případě poezie to znamená mít senzorium pro básníkovu vnímání, pro jeho obrazné vidění, metaforické uchopení, pro jeho city, hledání, pojmenování. S autorem pak sdílíme jeho „heuréka“, sláva, poznal jsem, pochopil jsem. Vnímáme báseň a hledáme klíč k jejímu výkladu. Nacházíme tu náhle cenné a sobě blízké hodnoty. Zajímá nás vnitřní stránka aktů autorova vnímání, jdeme po stopě procesu myšlení. Dotýká se nás tvůrčova energie a citová angažovanost.

Smysl rozlišení Já a svět, vlastní a cizí spočívá ve zkušenosti naší vůle a s ní spojených pocitů. Hovoříme o interpretaci, kdykoli význam nějakého textu není srozumitelný na první pohled. Potom je výklad skutečně nezbytný. Je třeba hledat souvislosti a vysvětlovat je. Jinak řečeno, je třeba výslovně přemýšlet o podmínkách, z nichž plyne, že text má takový a takový význam. Co je bezprostředně

zřejmé, co nás přesvědčuje samou svou přítomností, nevyžaduje interpretaci. V jejím rámci usilujeme o to podívat se za bezprostřední smysl, do podtextu, do zátextí. Hledáme pravý a skrytý význam. Interpretace je moderní reflexivní postoj, jak připomíná filosof M. Merleau-Ponty, jenž napsal:

„Poněvadž jsme na světě, jsme odsouzeni ke smyslu a nemůžeme udělat ani vyslovit nic, co by v dějinách nenašlo pro sebe jméno.“

Jsme-li odpovědní lidé, uvědomujeme si, že je nezbytné hledat smysl života, pátrat po souvislostech, poznané chceme aspoň nějakým způsobem pojmenovávat. Pro toto hledání, pro takovou interpretaci, pro tvůrčí výklad, je poezie jedinečným pomocníkem. Shledáváme, že v její obraznosti, metaforách, metonymiích je mnoho objeveného a oslovujícího, ona náš jazyk obnovuje. V řeči osvětlených básníků často vnímáme i úctu ke slovu a cit k mateřštině.

PhDr. Olga Nytrová

Relaxační pohádky nejenom pro dobré usínání

Pohádkové příběhy andílka Lojzika a čertice Františky přinášejí uvolnění a odpočinek, rozvíjí dětskou fantazii a představivost. Mají uklidňující vliv na vegetativní nervový systém a pozitivně ovlivňují psychosomatické poruchy. Pomáhají dětem zvládnout stres, učí je soustředění, pomáhají navodit klidný spánek. Zvláště veliký přínos mají pro děti neklidné, hyperaktivní, LMD, atd.

Součástí každé pohádky je cvičení autogenního tréninku, cvičení klidu, tíhy a tepla, zklidnění dechu, koncentrace, posílení sebedůvěry a pocitu bezpečí. Organismus se regeneruje, uvolňuje se vnitřní napětí a tím se velice účinně posiluje imunitní systém.

S úspěchem zařazujeme tyto pohádky na závěr každého cvičení při relaxaci jak u dětí, tak i seniorů. Pohádky lze číst také na závěr výukových hodin nebo doma dětem před spaním.

V textu pohádky jsou odlišně vyznačené relaxační fáze, kdy zvolníme dle citu a potřeby tempo čtení a moduluje hlas do hlubší klidné polohy.

Na začátku každého čtení a cvičení je důležité si pohodlně lehnout, uvolnit se a zavřít oči. Jako podkres k posílení účinku pouštíme vhodnou relaxační hudbu.

Po přečtení pohádky (pokud děti neuspávajíme) ukončíme relaxaci klidnými pokyny:

- pomaličku se probouzíme...
- zhluboka se nadechneme...
- vydechneme...
- protáhneme si ruce...
- protáhneme si nohy... zatřepeme jimi...
- pomalu otevřeme oči...
- až budeme chtít, pomalu vstaneme.

Možná bylo, možná nebylo, možná je a možná, že teprve bude...

*Lehnu si do trávy, nechám si zdát
Andílka Lojzík, čertici Františku
budem si hrát.*

*Lehnem si na záda, budeme snít
příjemnou náladu, klídek a pohodu
budeme mít.*

1. Jak je seznámila ohnivá kulička

Začíná krásný letní den. V trávě se třpytí kapky rosy a odrážejí sluneční paprsky, které jsou ještě trochu nespělé a ospalé. Andílek Lojzík na svém bílém obláčku spinká už jen na oko. Čeká, až si s ním sluníčko začne hrát, ale to dnes zaspalo a musí ještě rychle vyhledat všechny vrásky na obloze.

Andílek Lojzík se na svém obláčku nespokojeně vrtí. „To je ale nuda! Sluníčko dnes nemá čas a kdopak mi zahřeje tělíčko, abych mohl hezky pozorovat svět?“ Ale co to? Najednou vidí krásnou ohnivou kuličku. Kulička je blíž a blíž. Kutálí se po jeho tělíčku.

*My už ji také cítíme...
Zahřívá nás...*

*Nejprve zahřívá jednu ruku –
příjemné teplo se rozlévá
až do konečků prstů...*

*Druhou ruku – teplíčko prostupuje
prstíky druhé ruky...*

*Pomaličku je teplíčko v jedné
noze – a pomaličku je teplíčko
i v druhé noze...*

*Ohnivá kulička roste, zvětšuje se –
její teplo cítíš všude...*

*Jsmo celí zahřátí, uvolnění...
Jsmo v bezpečí...*

Andílek Lojzík slastně vrní. Nejraději by zůstal ležet a vychutnával chvíle slastného lenošení.

Ale zvědavost, ta mu nedá. Čípak asi je ta ohnivá kulička? Nikdy ji tu neviděl. Opatrně, aby nepřepadl, vykukuje přes okraj obláčku.

Sluníčko už vyhledalo oblohu a teď budí poslední spáče. Nikomu z nich však kulička nepatří.

Lojzík se kouká do všech koutů na Zemi. Prohlíží všechna zákoutí, všechny cesty i cestičky, potoky, potůčky, rybníky i řeky. Prohlíží hory, údolí, lesy i louky.

Najednou slyší rozverně chichotání: „Chi chi chi, tady jsem. Chi chi chi, najdi mě!“ Odkud se ten hlásek ozývá? Lojzík napíná uši.

*A my už v dálce slyšíme
rytmické zvuky bubnů...*

To si vítr pohrává s mnoha bubny a bubínky uprostřed tajemných skal. Občas si odskočí a prolétne rákosí u rybníka, zahraje si na stébla trav, rozezní modré zvonky na zelené louce plné pestrobarevného kvítí a zase se vrací k tajemným skalám, aby vychutnal rytmus kouzelných bubnů.

„Chi chi chi, cha cha cha, je to tanec? Je to hra? Jsem tvé zdání? Jsem tvé snění? Nad čertici, nad tu není. Znáám já kouzla maličká. Moje je ta kulička! Jmenuji se Františka.“

Jé, jej! Andílek Lojzík valí oči. Stojí před ním taková malá okatá holka, hlavu má plnou černých kudrlin a už mu podává ruku na znamení, že ode dneška budou kamarádi a budou si spolu hrát. Lojzíkovi se ta rozpustilá holčička moc líbí, jak před ním stojí a s úsměvem se mu dívá do očí.

Františka je naprosto klidná a uvolněná.

*I my cítíme okolo sebe klid
a bezpečí...
Jsmo rádi, že máme nové
kamarády...
Je nám dobře...
Jsmo celí uvolnění...*

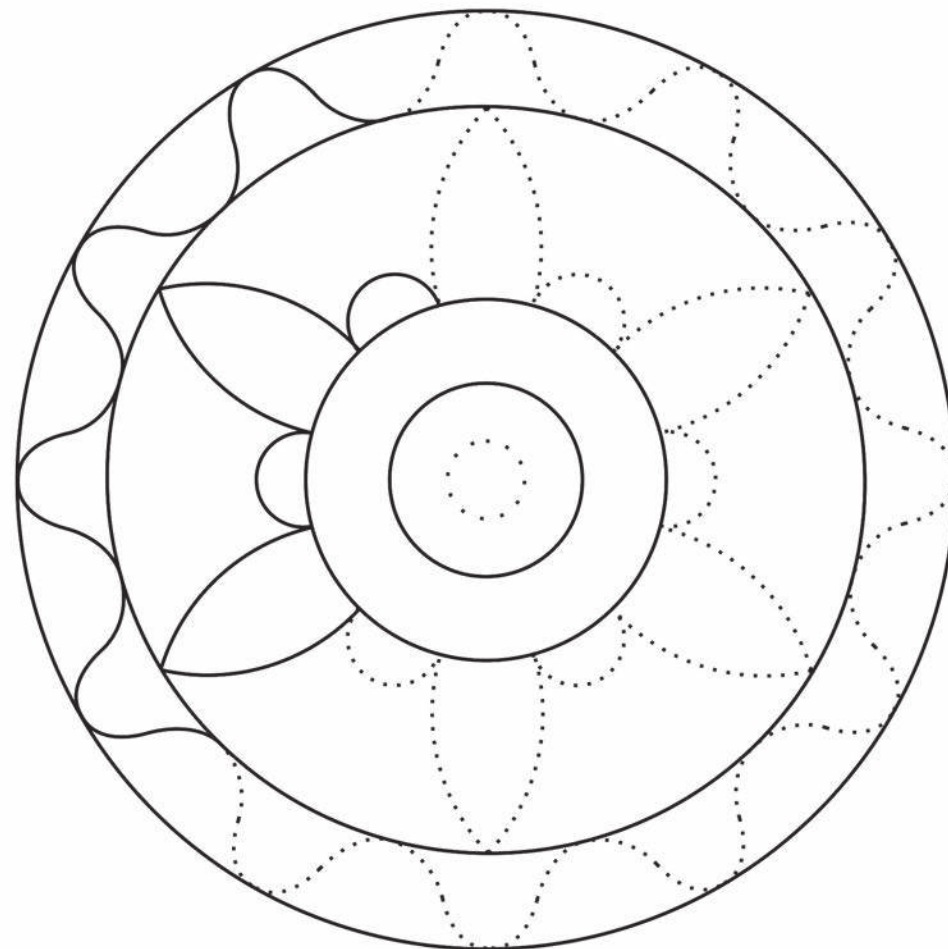
Sluníčko svítí. Lojzík s Františkou sedí na bílém obláčku, pozorují svět a hrají

si s ohnivou kuličkou, která je spolu se sluníčkem krásně prohřívá.

*Cítíš příjemné teplo...
Klidně dýcháš...
Houpeš se na bílém obláčku
a pozoruješ svět...*

(napsala a ilustrovala Vladimíra Drdová)

*Dokresli ohnivou kuličku čertice Františky
a vybarvi ji podle své fantazie*

ZAHŘEJ MĚ OMRZLÉ RUCE

gotickým plamenem
rozžatých milostných rukou
ohřej mé zimavé ruce, lampo
zahřej mé omrzlé srdce, lampo
a srdce, které tak dlouho na větru stálo
a srdce, které tak dlouho na hanbě stálo
ožehni vlídně, lampo
vezmi je do dlaní, lampo
a ozdob je, lampo
gotickým plamenem
vznícených laskavých rukou
do ran mých kanoucí
lampo

*

ČERVENÁ KRAJINA

tolik jsem si přál
aby se mně o tobě zdálo
nebylo nic
tvé vůně se snášely jinam
jen
krajina
mi byla poslána
červená krajina
a
několik žlutých skvrn
byl jsem tě
nehoden

**

MAMINCE

a všechny tvé pomatenosti měli bychom líbat
jako list jitrocele v zahradě mystiků
jen začazenými skličky
lze hledět do slunce

***

Emeritní prof. ThDr. Milan Balabán, 87 let, Praha,
farář Českobratrské církve evangelické, známý starozákoník,
autor řady odborných i básnických knih a stovek odborných článků.

Francie očima čtyř básníků

„Krajinami srdce, identifikací vlastních citových podloží s jejich atributy“ vedla podle PhDr. Mirka Kovářika cesta čtyř básnických osobností oslovených Francií, na jejímž konci vznikla kniha *Doteky Francie*. K představení společného tvůrčího díla PhDr. Olgy Nytrové, Mgr. Jitky Bonaventurové, MUDr. Bohumila Ždichynce CSc. a Ing. Břetislava Ditrycha došlo koncem listopadu v jednom ze sálů Malostranské besedy. Mirek Kovářik a jeho spolurecitátor Radek Bláha předčítali vybrané pasáže a na pódium zvali k rozhovoru a přednesu veršů i autory. Spokojené publikum odměnilo na závěr účinkující potleskem.

Ing. Václav Strachota

*Co jsi to Paříži se mnou udělala
srpnový deštík opláchl nábřeží
Seiny
Žluté listí roznáší vítr předčasně
Přísné schody z nábřeží
mají tančící zábradlí
(Olga Nytrová)*

(DOTEKY FRANCIE,
O. Nytrová, J. Bonaventurová,
B. Ždichytec, B. Ditrych,
vydal Časopis XB – 1, 2016)

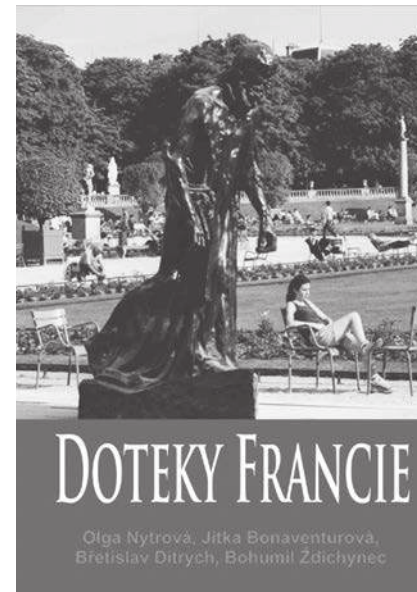
RECENZE

**Vladimíra Stibora na knížku
O. Nytrové a dalších 3 básnických
spoluautorů**

Čtyři polibky Francie

V těchto dnech vychází v nakladatelství XB-1 péčí Ing. Vlady Ríši pozoruhodná kniha čtyř autorů, jimž učarovala, stejně jako mnohým z nás, sladká vůně Francie. A nejenom vůně, ale vše, co s touto zemí souvisí. Jako národ jsme k ní vždy měli velmi blízko. Autoři publikace Olga Nytrová, Jitka Bonaventurová, Břetislav Ditrych a Bohumil Ždichytec vložili do *Doteků Francie* své básně a eseje, aby namixovali neobvyklý literární koktejl, nápoj, který se pije po malých doušcích. Lze jej použít jako lék i k vyvolání vzpomínek. Knihu doplnil svými fotografiemi Břetislav Ditrych, editorial je dílem lékaře a spisovatele Bohumila Ždichynce. Doslov k této neobvyklé publikaci pochází z dílny Miroslava Kovářika, jednoho z největších guru české poezie za posledních několik desetiletí. Jeho rukama doslova prošly stovky a tisíce poetů.

Doteky Francie evokují nejenom zážitky, ale především nuance této země, jež má pro českého čtenáře své neopakovatelné kouzlo. Verše i věty esejů vystupují ze tří oddílů knížky, Proven-

ce, Paříž a z poslední části knihy s názvem Bretagne, Normandie, Picardie, jako květy, použijeme-li básnického jazyka a oběživa.

Pokud bych měl přiblížit, co mne na knize zaujalo, nemohu nevzpomenout na osud malíře Augusta Renoira v eseji Břetislava Ditrycha. Básniřka Olga Nytrová zase v básni Cézanne připomíná to, co život v každé rovině činí životem: „Přiblížit pravdu a krásu bolí až k smrti...“

A literátka Jitka Bonaventurová v básni Tyrkysový ráj říká: „V ráji přšlo, bouře je zažehnána...“ Naopak spisovatel a básník Bohumil Ždichynec v sobě, i kdyby snad chtěl, lékaře a vědce nikdy nezapře. V eseji Arraský a český lev při-

pomíná dvě velké a nesmazatelné české stopy, jež lze objevit v městečku Arrasu. Troufám si však říci, že Francie a Česká republika (potažmo i Československo) mají spolu více pout, než si někdy dovedeme připustit. Mnozí by na otázku, kde by chtěli žít, kdyby si měli zvolit druhý domov, vydechli: „Přece v zemi, kde voní levandule, kde malířům rozkvétají obrazy pod rukama.“

Závěr knihy obsahuje curriculum vitae všech čtyř zúčastněných literárních tvůrců. Lze si přát, aby Doteky Francie se proměnily v polibky, jimž nastavujeme svou tvář. Možná to děláme zcela podvědomě. Ke svému životu je potřebujeme.

Vladimír Stibor

Ocenění našich spoluautorů

Na veletrzích GO a Regiontour 2017 v Brně byly předány ceny v několika kategoriích novinářské soutěže asociace Czech Travel Press za otištěné materiály v loňském roce. Věnceslava Dezortová a Jovan Dezort, naši dlouholetí a věrní přispěvatelé v oblasti kultury, získali druhé místo za reportáž o Lázních Slatinice a čestné uznání za článek o Concertinu Praga. Na snímku jsou oba autoři a předsedkyně CTP Marie Kysilková (vpravo), která jim předala jako ocenění výpravnou publikaci.

Foto Petr Skála

Gratulujeme a přejeme mnoho dalších úspěchů – redakce časopisu Husita

Den poezie Bez dialogu jsem jen sám se sebou, upadlý v trudný monolog

Literární matiné „Bez dialogu jsem jen sám se sebou, upadlý v trudný monolog“ připravily členky literárního klubu Dialog na cestě v zasedací síni Církve československé husitské v Karlíně v sobotu 19. 11. 2016 jako příspěvek k celostátnímu festivalu Den poezie. Festival české a mezinárodní poezie je pořádán od roku 1999 na památku narození Karla Hynka Máchy (16. 11. 1810) a 18. ročník byl inspirován verši anglického renesančního básníka Johna Donna, které napsal roku 1624: „Žádný člověk není ostrov sám pro sebe; každý je kus nějakého kontinentu...“

Květa Salmová recituje své verše, vlevo paní Salmonová a Olga Schmidtová

Odpolednem provázely dvojice **RNDr. Markéta Hlasivcová a Květa Salmová a PhDr. Olga Nytrová spolu s PhDr. Františkou Vrbenskou.**

Motto festivalu z tvorby Johna Donna v anglickém originále přečetl Ivan Čumíček a na něj navázal četbou českého překladu Milan Špale. V přednesu se tu vystřídali Květa Salmová s básněmi Jindřišky Kubáčové

Recituje Helena Pechlátová–Novotná, vlevo RNDr. Markéta Hlasivcová

a vlastními verši, Jaroslav Schnerch, Helena Pechlátová–Novotná, Antonín Šicha, Ivana Hänslová, Viola Jichová,

Prof. Jozef Leikert a PhDr. Olga Nytrová

Čestmír Holeček s básní Markéty Hlasivcové, Milan Špale s básněmi Marka Šlechty, Zita Malaniková, Martina Koubová, Olga Schmidtová, Eliška Peroutková, Markéta Hlasivcová, Olga Nytrová, Františka Vrbenská, Ivan Fontana, Radana Šatánková a vzácný host ze Slovenska prof. Jozef Leikert.

Mgr. Zuzana Havelková
(členka Dialogu na cestě)

Myšlenka na poděkování

Ty můj Nejvyšší,
rok od roku roste hora mého neklidu,
kopec navršených knih,
co už nikdy nepřečtu,
protože jsi mi dal řeku úsvitu
a nakázal jsi mi:
Nachystej člun,
sítě z popínavých ostružin
a neseženeš-li veslaře,
sám skončíš na jejich místě.
Poděkovat jsem ani nestačil.

Kolik poloh má smutek

Tma musí být černější
než ztracené perly z ebenu,
okolo krku volnější
než si tě přeberu

z příběhů, kterým nesahám
ani ke rtům, ani ke kotníkům.
Sevřu tě v dlaních, přísahám,
a poté všem propadlákům

vařím čaj z trnkových mlhovin,
z toho, co umím i neumím
najít mezi kameny na zdi, jež je hřbi-
tovní.

Mědí tam pohrdá diviznový stín,
slzavá údolí prosí: Vem si mě, pro oči
nevidím.

Smutky jsou bílé, šedé, erbovní.

Lvice ze Sáby

Byla černá;
traduje se,
vytryskla z etiopské náhorní planiny,
byla černější než hladina jezera krále
Šalamouna
a tanečnice ze Sáby.
Byla královnou.
A kdyby se mě zeptala,
co jsem jí přinesl,
musel bych ukázat všechny své rány
na rozhraní světelné tmy,
na dlaních i kolem úst,
kdybych ji chtěl vzít za ruku.

Na břehu Mrtvého moře

Co je na dně podzemního jezera?
Polozapomenuté sirnaté hvězdy
nebo jen rozkopnutá nádoba?
Střepy se o nás dotýkají zády.

Co je na dně, kam schody nevedou?
Kosti v hlíně, dýky poutníků
s kresbou jasnou a krvavou?
Později jen chmýří doutníků,

rostoucích kolem našich rybníků;
píjí prý slzy z božských kotlíků,
v nichž voda vře a pomazává nezvané,

neklidné tesaře z nazaretského dolíku;
hoblují stoly, seřezávají stvolý bodláků.
Vytahují na břeh čluny po dvou svázané.

Odkazy

Po mém dědovi zůstalo
v peněženke třicet korun,
po mém tátovi vůně koní
na polích Na přísonkách,
kde rostl divoký česnek
a černé jeřabiny opodál.
Sny se tu otáčely v ouvratích,
Mám strach,
co zůstane po mně.
Snad rozmluva s králem Oidipem,
příď člunu z jednoho kusu dřeva
nebo jen mokřady,
kde přespávaly divoké volavky.
Možná až příliš pozdě
jsem pomáhal vytlačit chrámovou loď
na volné moře z bahna,
pláží bolesti
i z lidského marasmu.
Když opadla tma,
přiliv mi pomohl.

O autorovi:

Vladimír Stibor *1959. Vydal několik básnických sbírek, podílel se na vzniku devíti českých almanachů české poezie jako editor i spoluautor.
E-mail: stibor.vladimir@centrum.cz

Markéta Hlasivcová**Marie a Marta (Lukáš, 10, 38–42)**

Naslouchat, Pane,
bych Ti chtěla
jako Marie
Však člověk pracovitý
dobrý je
Ach, Marto, jak ti
rozumím
Jsou chvíle – soustředit se
neumím
a tisíc věcí mysl
zaměstnává
Která z těch cest je dnes
ta pravá ?
Setrvej v tomto
okamžiku
Ze rtů mi plynou
slova díky...
Už mlčím – jako
Marie
Svět u Tvých nohou
krásný je

*

Archanděli Michaeli

Svatý archanděli
Michaeli
Člověk není dostatečně
bdělý
Ó kníže vojska
nebeského
Kdo rozezná vždy
toho zlého?

*

Tví nepřítelé

Řekl Pán Pánu mému:
Položím tvé nepřátele
k nohám tvým
U trůnu leží Láskou
přemoženi
Ty nesoudíš je podle
jejich vin

*

Egyptské hrnce

Když putuješ, tak nelituj
hrnců egyptských
Nebyly špatné
v jejich čase
ledacos dobrého
jsme našli v nich
Proč cesty nejsou
vyznačeny?
Slovo mé svíce
nohám tvým
Za lásku v srdci Láskou
proměnění
Tvým putujeme
královstvím

*

Postní (Joel 2,13)

Svá srdce roztrhněte
a ne pouze šaty
V postě si máme
odříkat
Tak: žádnou kávu
a řetízek zlatý
nebudu na sebe
dnes brát
Pobýt tak v tichu
aspoň chvíli
Všichni Tě, Pane
opustili ?
I já Tě s nimi stokrát
opouštím,
Modli se stále – na poušti,
den po dni světem
zajatá
Otevřete srdce
Effatha

*

Dnes ještě

Boty tvých služebníků
dupou po podlaze
chrámu
Podpatky služebnic klapou
ještě víc
Až svatý Petr otevře
nebeskou bránu
tou asi půjdem
bosí
Dnes ještě oblékáme
co se nosí

Písmo rongorongo z Velikonočního ostrova

V osmdesátých letech devatenáctého století objevil katolický biskup na ostrově Tahiti neuvěřitelnou věc. Na místních plantážích pracovali i dělníci z Velikonočního ostrova, a ti mu ukázali dřevěné tabulky popsané záhadnými znaky.

Písmo vzniklo nezávisle jen na několika místech na zeměkouli, a sotvakdo by věřil, že by něco takového bylo možné i na malém ostrůvku v Oceánii. Ale jak vidno, možné to

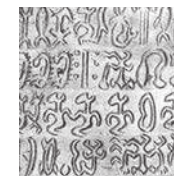
Tabulka rongorongo

bylo. Kultura Velikonočního ostrova je proslulá svými obřimi sochami, které vždy cestovatele fascinovaly. Ale za zřetel stojí ještě jedna věc, totiž že Polynésané jsou národ překvapivě vyspělý. Sice žijí na první pohled způsobem jako přírodní národy, ale to, že nikdy nevynechali keramiku, bylo způsobeno tím, že žijí na sopečných ostrovech, kde prostě není vhodná hlína. Ze stejného důvodu neznali ani zpracování kovů – na sopečných ostrovech nejsou rudy. Proto obyvatelé Polynésie žijí s mini-

mální materiální kulturou, ale o to bohatší mají kulturu duchovní, což ovšem na první pohled není vidět. Když v roce 1770 přijeli na Velikonoční ostrov Španělé, rozhodli se ho připojit ke svému impériu. I když to byla věc čistě teoretická – správa ostrova na druhém konci světa byla při tehdejších možnostech dopravy nereálná. Sepsali tedy smlouvu – a náčelníkovi řekli, aby udělal křížek. On místo toho udělal pár zvláštních znaků. Kapitán se podivil, ale listina na sto let zmizela v archivu, aniž by někdo tušil, co je na ní zvláštního.

Když přijel na Velikonoční ostrov první misionář – v roce 1864 – tak prý byly tabulky rongorongo v každém domě. A domorodci je ničili, jakožto něco modlářského. (I když je otázka, jestli je to skutečně pravda.) Fakt je, že do dnešního dne se těch tabulek dochovalo jednadvacet. Jedna z nich mezitím shořela, ale text je okopírovaný, a dále jsou u některých pochybnosti o jejich pravosti. Navíc se najdou i pochybovači, kteří tvrdí, že to ve skutečnosti žádné písmo není, že je to jen dekorace. Zatím veškeré pokusy o rozluštění selhaly. Už mnozí badatelé předložili svůj způsob čtení znaků, a jiní zase úplně jiný, ale přesvědčivé zatím není nic. Záhadné tabulky dnes zůstávají jako pomník kultury, která dosáhla mimořádného rozvoje, a pak vymizela. I když se mluví o tabulkách – tak v některých případech to jsou třeba hole, nebo náprsní ozdoby, které nosili náčelníci, prostě různé dřevěné předměty, a také krabička, která pochází z Evropy či Ameriky, ale domorodci do ní vyryli pár znaků. Každopádně patří k nejzávažnějším exponátům těch několika muzeí, která je vlastní.

A co by tam tedy mohlo být napsáno? Některé tabulky obsahují jen několik znaků – z těch se tedy mnoho nedovíme, i kdybychom písmo rozluštili. Tři z dochovaných tabulek obsahují prakticky stejný text. To bude nejspíš něco liturgického. Někteří badatelé

Detail textu rongorongo

Podpis na smlouvě z roku 1770

tvrdí, že písmo rongorongo musí pocházet odjinud, zřejmě tedy z ostrova, odkud domorodci kdysi přijeli, protože v písmu jsou obrázky rostlin, které na Velikonočním ostrově nerostou. Jenže ty piktografy jsou tak neurčité, že tento argument moc přesvědčivé nezni. A pokud jde o jazyk těchto záhadných textů – tak ten se jistě jen málo liší od současné rapanujskýny.

Vyskytla se i teorie, že se písmo rongorongo podobá písmu protoindické kultury, která byla před dvěma a půl tisíciletími v povodí řeky Indu. Tato teorie se přepisuje z jedné knihy do druhé. Jenže takto vzdálené kultury se nemohly nijak kontaktovat, a tak nezbyvá, než to svádět na mimozemšťany. Ale pokud jde o seriózní studium: u nás z této perspektivy zkoumal písmo rongorongo Bedřich Hrozný, který rozluštil jazyk Chetitů a pokoušel se i o rozluštění písma protoindického. Jeho závěr zní, že tyto dva systémy psaní nemají nic společného. I když jistá podobnost se upřít nedá – je však čistě vnějšková, a i u jazyků se přece stává, že se některá slova podobají i v jazycích jednoznačně nepřibuzných.

Když na Velikonoční ostrov přiletíte, tak na letišti uvidíte trojjazyčný uvítací nápis. Rapanujsky – tedy jazykem původních obyvatel, španělsky – tj. jazykem Chile, k níž Velikonoční ostrov patří, a za třetí písmem rongorongo – což je ovšem ve skutečnosti dekorace, soubor znaků, který pouze předstírá, že něco znamená, protože je už dávno nikdo číst neumí.

Mgr. Pavel Benda

Setkání Pražského klubu spisovatelů v Karlíně, 20. 12. 2016

Poslední podvečer roku 2016 našeho klubového setkávání patřil *Dušanu Spáčilovi*. A mé rozporuplné pocity patřily nejen básníkovi, ale i jednomu slovu, se kterým jsem se v souvislosti s ním nedokázala vyrovnat. Bylo součástí textu **Milana Blahynky**

o panu Spáčilovi, který rozeslala před setkáním Olga Nytrová. Jako vždy jsem se na večer připravovala a pročítala jsem si podklady. V nich mě upoutala věta: „Spáčil je a není blasfemik.“ Pokládám se za milovnici českého jazyka a obdivuji jeho různorodost a malebnost. Ale slovo blasfemik? Zcela mě dostalo, cože to ten náš host je i není? Ani google si s tím slůvkem neporadil. Jediná stránka vyhledávače v češtině ohlásila chybu HTTP 404! Až odvozené přídatné jméno mě navedlo na správnou (snad) stopu: podle slovníku cizích slov má „blasfemický“ význam „rouhavý“. A takto vyzbrojena jsem se vydala do Karlína. Pan Spáčil byl už na první pohled příjemný a sympatický. A když jsem zjistila, že máme i společnou kamarádku, Innu Rottovou, nebylo co řešit. Rázem jsem zapoměla na možnost výskytu rouhavých slov. A to bylo jen dobře. Protože večer se opravdu povedl. Jako vždy patřilo zahájení a uvedení hosta Olze Nytrové. Poté již básník s úsměvem prohlásil: „Jsem v podstatě plachý a skromný člověk. Ale jsem si jistý, že mé knížky jsou hezké.“ **Nebylo to od něj vychloubání, autor totiž chtěl těmito slovy jen pochválit akademického malíře Jana Gablera, který všechny jeho sbírky zdáříl ilustroval.**

Aby nás inspiroval, začal postupně recitovat ze svých čtyř vydaných sbírek. Z Krajiny vláčeků Piko např. Starci na webu, Císařovy nové šaty a Piko

blues. Z Přebytečného anděla jsme vyslechli Bílou rybu, Osud, Hotel, Teorii relativity, Na klinice, Rodinné mýty a Po dešti. Hvězdné války nás obdařily Alzheimerovou ponožkou. A z poslední sbírky Neználek a Daidalos nám autor zareci-

toval Sluneční manifest. Z její další části Zloděj duší pak Posledního mohykána. Následovala Sidlištní Kámasutra. Dále si pamatuji básně Malý princ a U zeleného stromu. Závěr pak patřil Daidalovi, i když autor měl trochu obavy, že je to dlouhé a aby nás nenudil. Nenudil. Naopak. Spáčilovy nevšední básnické texty opravdu zaujaly všech devatenáct účastníků večera. Vypyťovali jsme se autora, kdy začal psát (poezii od dvaceti let) a zda něco umí z paměti (ne, ale píše si do mobilu). Olgu Nytrovou zajímalo, kdy na kolegu Spáčila přichází inspirace. Zda se třeba vzbudí uprostřed noci a napadají ho verše. Chtěla také vědět, nakolik své prvotní nápady dále propracovává. Pánové Koláček, Uzel a Markov následně rozvinuli zajímavou debatu. Hlavním tématem byla samozřejmě poezie a s ní související spisovná čeština. A tak jsme povídali, popijeli dobré víno a ochutnávali vánoční cukroví a klasické jednohubky. „Hardware české žurnalistiky,“ jak nazval pana Spáčila jeden jeho kamarád, nám na závěr ocoťoval své vánoční přání: „Ztratilo se nám S: namísto sněhu užijme si něhu...“ Co na tom, že to bylo přání z roku 2015, protože letošní ještě neměl básník napsané? Podle mne platí pro jakýkoliv rok. Vířilo mi v hlavě, když jsem odcházela. Usadilo se mi v ní. Napořád. Pro mne, pane Spáčile, nejste blasfemik. Protože takovéto přání přece nemůže Boha urazit. Může ho, stejně jako nás večer s Vámi, jen potěšit. Děkujeme.

Ing. Monika Knězková

DIVADELNÍ KOMEDIE

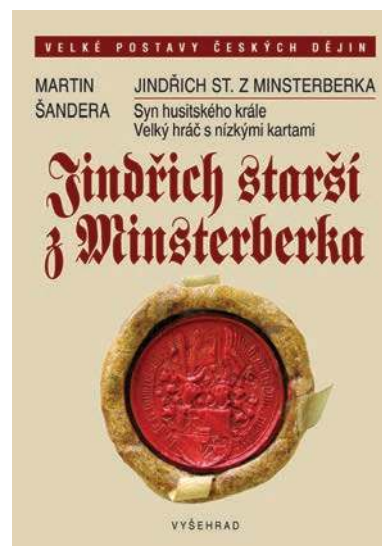

Premiéra mládí aneb Stáří neexistuje!

V pražském divadle Rokoko sáhli po francouzské komedii o dvou důchodkyních rozdílných povah a chování, které se dají dohromady a vzbouří se proti představám o stáří. Autor Christian Giudicelli hru původně napsal pro Annie Girardotovou. Bývalou učitelku, zásadovou intelektuálku, v Rokoku hraje Dana Syslová. Její přesný opak, živelnou a bezprostřední Simonu, ztvárňuje Jitka Smutná. „Hra je především o touze žít a zažít. Nevzdávat se. Pokud jde o věk, nezáleží na čísle, ale na tom, jak se cítíte. Život není zas tak dlouhý. Nebojte se uskutečnit své sny,“ uvedla režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová. Je málo komedií na dané téma a ještě méně pro starší herečky. Obě představitelky si své role patričně užívají a hrají s vervou. Obecenstvo se baví.

Foto Alena Hrbková

HISTORICKÁ KNIHA

Jindřich starší z Minsterberka

V edici Velké postavy českých dějin nakladatelství Vyšehrad nově vychází román o třetím synovi krále Jiřího z Poděbrad, který zažil vzestup i úpadek českého státu a nástup nové vládnoucí dynastie. Jindřich je poněkud opomíjenou osobností. Říká se, že právě on svými vlastnostmi, stylem života a chováním se nejvíce podobal otci. Takže ponořte se do 15. století a přečtěte si něco zajímavého z našich dějin, jak nám to předkládá autor Martin Šandera, historik působící na univerzitě v Hradci Králové.

VÝSTAVA V PRAŽSKÉ GALERII HOLLAR

Adolf Born – Pocta Václavu Hollarovi

Výstava tentokrát leptů z bohaté a žánrově široké tvorby Adolfa Borna se nečekaně stala výstavou posmrtnou. Zemřel loni v květnu. Jeho lepty „nás dovedou sugestivně provázet umělcovým světem, v němž je dost místa pro láskyplné soužití zvířat a lidí a v němž lehce překračujeme hranice nejen zemí, ale i věků – můžeme následovat Rembrandta na jeho cestě do ateliéru, prohlížet si s Rudolfem II. jeho sbírky a obdivovat s ním malíře Arcimbolda, uskuptečnit výlet do Kapadocie, do Recka, na karneval do Benátek, dokonce tajně sledovat zdařilé maskované špiony neb se zase vrátit do Čech, protože, řečeno s umělcem – „všude dobře, tak co doma, ale doma je doma“ – a proměnit se v lyžníky v jeho oblíbených Krkonoších,“ jak se praví v galerijní upoutávce. Výstava potrvá do 26. února.

ŽIVOTOPISNÝ FILM

Jackie

Atentát na prezidenta J. F. Kennedyho v roce 1963 otrásl světem. Populární byl nejen on, ale i jeho krásná, milá, elegantní manželka Jackie, jedna z nejmladších prvních dam v historii USA. Film režiséra Pabla Larraina se soustřeďuje na Jackie hlavně v období od atentátu po velkolepý pohřeb. Ukazuje Jackie jako silnou osobnost, která se v žalu neuchýlí do ústraní. Hrdě se vyrovnává s osobní ztrátou, za pomoci švagra Bobiho organizuje pohřeb, vyřizuje mnoho nutných záležitostí a jako milující matka ochraňuje své malé děti. Film dává nahlédnout i do zákulisí Bílého domu. Hlavní představitelka Natalie Portmanová věnovala přípravě na roli Jackie velkou péči, aby se jí co nejvíce podobala v gestech, mimice, mluvení. Podala úžasný výkon, právem oceňovaný. Je to pozoruhodný film.

Foto archiv Aerofilms

HUDBA PRO PAMĚTNÍKY

2 CD Big Beat Line 1965–1968

Devět slavných bigbeatových kapel a 60 jejich písniček, celkem 160 minut hudby. To je paráda pro dříve narozené. Z beatových vokalistů jsou tu Karel Černocho, Karel Kahovec, Pavel a Petr Novákovi, Vladimír Mišík, Pavel Sedláček, Viktor Sodoma nebo Hana a Petr Ulrychovi, sólisté instrumentalisté jako Radim Hladík, František Francl. Dvojalbum vychází 20. ledna a ke stažení bude i v digitálních servisech.

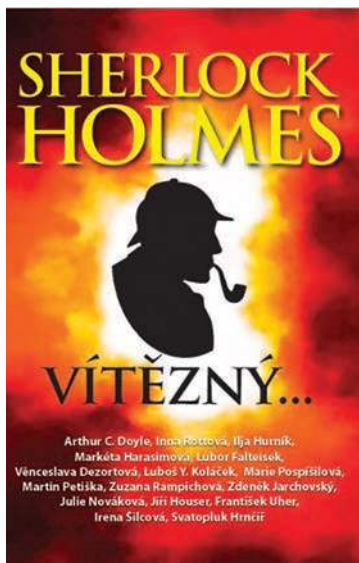
Mgr. Věnceslava Dezortová, foto archiv

KŘEST KNIHY

Sherlock Holmes vítězný

je název souboru 26 nejlepších povídek z literární soutěže o Cenu Sherlocka Holmese.

Od roku 2000 ji každoročně vyhlašuje Česká společnost Sherlocka Holmese. V knize je zastoupeno patnáct českých autorů jako Inna Rottová, Věnceslava Dezortová, Lubor Falteisek, Martin Petiška, Luboš Y. Koláček, Jiří Houser, František Uher. Zařazeny jsou i dvě povídky, které napsal sir Arthur Conan Doyle (1859 – 1930), duchovní otec slavných postav Holmese a dr. Watsona.

Záběr je ze křtu knihy v pražské Portheimce. Tabákem z dýmky ji pokřtili prezident společnosti Sherlocka Holmese Ing. Aleš Kolodrubec (vpravo) a Luboš Y. Koláček z nakl. Bondy, které knihu vydalo.

Foto Petr Brodecký

40. literární pořad Slova mají křídla

Již po čtyřicáté se uskutečnilo setkání s literaturou, pořádané Dušanem Spáčillem a Luborem Falteiskem. V kavárně a čajovně U Božeho mlýna v Salmovské pánovale v podvečer 26. ledna příjemná nálada. Hosty byli dva významní členové Pen klubu, Antonín Bajaja, spisovatel, novinář, bývalý člen rady České televize a Petr Skarlant, básník, prozaik, dramatik a překladatel z francouzštiny (Rimbaud, Apollinaire, Prévert, Cocteau).

Spisovatel Antonín Bajaja ze Zlína, pocházející z lékařské rodiny, představil svou knihu s autobiografickými motivy „Na krásné modré Dřevnici“. Zachycuje neotřelou formou několik desetiletí života Zlína se všemi jeho poválečnými zvraty. Kniha byla také přeložena do angličtiny pod názvem „Burying the Season“ a za značného zájmu publika byla představena koncem roku 2016 v největším londýnském knihkupec-

tví Waterstones. Zúčastnily se i zajímavé osobnosti, například dramatik Tom Stoppard s manželkou a Jan Jůn, nynější zpravodaj ČRo a ČT v Londýně. Z další knižní tvorby A. Bajaji si připomeňme například romány Mluvití stříbro, Duely, Zvlčení.

Petr Skarlant četl básně ze své poslední sbírky, která vyšla v loňském roce a nese název „Pavel Skoták milencem v Paříži“. Jak uvádí ve svém stručném profilu, narodil se v rodině továrníka. Ve všech svých románech o lásce se Skarlant zabývá osudem potomků českých podnikatelů. Jeho pětidílná románová skladba „o milostných dějinách české buržoazie“ začíná Věkem rozkoši (léta čtyřicátá až šedesátá) – Věk nevinnosti, Věk náruživosti, Věk slasti a pokračuje Věkem rozkoši těch druhých (léta sedmdesátá až devadesátá) – Věk nenávisti, Věk zábavnosti. Hudebními vstupy literární setkání obohatil kytarista Lukáš Koláček. Mezi hosty byli například spisovatelé Olga Nytrová, předsedkyně Pražského klubu spisovatelů při Obci spisovatelů, spisovatel a nakladatel Luboš Y. Koláček, spisovatelka Sylva Fischerová, výtvarník Sebastian Mutti, redaktor ČRo a investigativní novinář Radko Kubičko, zástupce londýnského nakladatelství Jantar Publishing Jack Coling a řada dalších osobností.

Ing. Václav Strachota

EKUMENICKÉ BOHOSLUŽBY

3 lednové, chystaná květnová s Anglikánskou církví a letošní Noc kostelů

Mt 7, 12 – „Protož všecko, jak byste chtěli, aby vám lidé činili, tak i vy činite jim, toť zajisté Zákon i Proroci.“

Letošní bohoslužby v rámci Aliančních týdnů ekumenické spolupráce křesťanských církví proběhly v lednu 2017 v Havlíčkově Brodě

1. 1. v modlitebně Husova sboru Církve československé husitské, 11. 1. ve Sboru Církve bratrské a 18. 1. v Kostele Nanebevzetí Panny Marie – sešlo se nás poměrně mnoho vzhledem k chřipkové epidemii a mrazivému počasí s velkou sněhovou nadílkou, v posledních letech nebývalou... S hřejivou radostí a láskou jsme se tedy sešli ke společným modlitbám a slyšení Božího slova – poprvé na Nový rok posloužil u Husitů svým kázáním br. farář Václav Pavlosek ze Starokatolické církve o boření zdí, které jsme si mezi sebou v historii zbytečně nastavili, pak u Bratříků kázal br. kazatel Adventistů Sedmého dne – Aleš Kocián o velmi zajímavém procentuálním a číselném podílu našich lidských činností v osobních

životech jednotlivců i národů a v římskokatolickém chrámu jsem kázala já, tak trochu poeticky o kráse, čistotě a lásce, kterou by křesťanství mělo do lidských srdcí přinášet a společně jsme onu zbytečnou zeď mezi námi, kterou velmi kreativně připravil br. vikář P. Hroznata Adamec, rozbořili a vytvořili z ní kříž ne jako symbol smrti, ale naopak Vzkříšení.

Tedy necht' s myslí vzkříšenou a zdí mezi námi rozbořenou jdeme radostně krok za krokem svými životy a v těžkých chvílích se navzájem a s láskou podpíráme.

Scházíváme se s ekumenickými bratry duchovními vždy v první pátky

v měsíci dopoledne a jsme také velmi rádi, když mezi nás přijdou představitelé radnice, jako třeba br. Čeněk Jůzl již učinil – vždyť nám všem jde o společné dílo dobré a budoucí, v očekávání věci příštích.

Veřejnost a všechny opravdu kristovsky smýšlející zvu již takto dopředu na další MEZINÁBOŽENSKOU EKUMENICKOU BOHOSLUŽBU S ANGLIKÁNSKOU CÍRKVÍ I SE SPOLEČNOU EUCHARISTIÍ – VEČEŘÍ PÁNĚ – na neděli 7. 5. od 9.30 v Husově sboru, od 15 h. v Ledči n. Sázavou – Husův sbor, a do Prahy 2 Na Zderaze (Husův gotický sbor – vedle Tančícího domu v Resslově ul.) v 17.30 h. – kdy po 602 letech zboříme s pomocí Boží i další zeď společnou bohoslužbou s Veče-

ři páně – Eucharistií – a omýváním nohou coby symbolu služby vzájemné – s br. farářem Keithem Glynnem Perintonem z Brightonu (Jižní Anglie).

A zvu za nás všechny, abyste přišli se společně pomodlit, stát se poutníkem po havlíčkobrodských kostelích,

modlitebnách a sborech, pobýt spolu v lásce vzájemné na všechny chystané akce, koncerty a přednášky, rozhovory, u nás křesťanskou meditaci ve věži, bylinkovou čajovnu, léčivý koncert na tibetské mísy, grilování a na závěr společné nesení světél a modlitbu na NOCI KOSTELŮ – v pátek 9. 6. odpoledne a podvečer – bude ještě konkrétně oznámeno a plakátováno – jen

nyň si poznamenejte termín do svých diářků. Příkládám fotografie z mého archivu k letošním ekumenickému snažení se našemu :-).

Pán s Vámi!

Za všechny duchovní v ekumeně i naše milé členy s láskou v lásce Mgr. Kamila Magdalena Lukasová, farářka husitská-havlíbrodská a ledečská.

Andílek Lojzík a čertice Františka

Relaxační pohádky nejenom pro dobré usínání

(napsala a ilustrovala Vladimíra Drdová)

1. Jak je seznámila ohnivá kulička
2. Jak přišla letní bouřka
3. Jak pomáhali sluníčku vyčarovat duhu
4. Jak Františka svou moudrostí pomohla ohnivě kuličce
5. Jak poznali zázračnou sílu stromu
6. Jak srdcem a láskou léčili smutek a bolest

V každém čísle časopisu Husita v roce 2017 naleznete jednu pohádku.